

ІНТЕГРОВАНІ УРОКИ В СИСТЕМІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Наталія МОСКАЛЕНКО

Дніпропетровський державний інститут фізичної культури і спорту

Постановка проблеми. Сучасна школа знаходиться у пошуку моделей виховання, які можуть забезпечити різнобічний розвиток особистості з урахуванням індивідуальних психофізіологічних і інтелектуальних можливостей.

Зміст та методика проведення занять з фізичної культури, орієнтовані в основному, на розвиток рухових навичок дітей і не враховують в повній мірі можливостей рухової діяльності в процесі формування пізнавальних процесів, творчих здібностей, що є не використаним резервом підвищення індивідуальності дітей.

Як розв'язати особистісний та творчий підходи в системі занять фізичною культурою? Вважаємо, що рішення даної проблеми є актуальним і по-новому розкриває значення фізичної культури для створення умов розвитку творчих здібностей дітей.

Однією з першочергових задач є активний пошук шляхів підвищення ефективності як кожного виду діяльності учнів, так і поєднання їх в більш продуктивні працюючі комплекси [2].

Робота виконується у відповідності до плану науково-дослідної роботи Дніпропетровського державного інституту фізичної культури і спорту, Зведення до науково-дослідної роботи у сфері фізичної культури і спорту на 2001-2005 рр. з теми "Науково-методичні підходи до побудови системи фізичного виховання дітей шкільного віку", номер реєстрації 0101V001887.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Зміни, що мають відбутися в системі фізичного виховання, повинні стосуватися не лише і не стільки кількісних її сторін, як якісного покращення змісту, організації обов'язкових уроків, фізкультурно-оздоровчих і спортивно-масових заходів [3, 4, 5].

Якісні зміни змісту фізичного виховання варто зрозуміти як органічне єдине двох компонентів: орієнтовного на фізичну культуру і творчо діяльного (практичного).

Перший компонент сформував усвідомлення і переконання про фізичну культуру як елемент загальної культури людини. Це досягається через оволодіння певними знаннями про різносторонній розвиток особистості.

Другий компонент орієнтує процес фізичного виховання та творче застосування способів рухової, фізкультурно-оздоровчої і спортивної діяльності, на практичне застосування їх при вирішенні оздоровчих, освітніх, розвиваючих і виховних завдань.

Таким чином, в результаті поєднання різних видів діяльності система фізичного виховання зможе виконувати постановлені перед нею завдання в сучасній школі. Важливо повинна йти про інтегровану діяльність, яка включає в себе і пізнання, і спільну гру, і посильну працю [2].

Тому розробка методики проведення інтегрованих уроків з урахуванням особливостей дітей є актуальною.

Мета дослідження – науково-обґрунтувати методика проведення інтегрованих уроків в системі фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку.

Результати дослідження. Дослідження проводились в НВК № 28, с. 10, 10, 62 м. Дніпропетровська. В експерименті приймали участь 1.387 дітей 1-4 класів.

Специфіка роботи з дітьми молодшого шкільного віку передбачає пошук цікавих для дітей форм подачі теоретичного матеріалу з предмету “фізична культура”.

В практику роботи загальноосвітніх шкіл ми пропонуємо втілення інтегрованих уроків з використанням зошитів “Спортивна абетка” (1 кл.), “Разом з Фізкультурником” (2 кл.), “Фізкультуркін у Спортивній країні” (3 кл.), “Спортивний клуб Фізкультуркіна” (4 кл.).

Розробка інтегрованих уроків починається з чіткого визначення завдань:

- збереження та поліпшення фізичного стану дитини;
- розвиток творчих здібностей учнів;
- розвиток пізнавальних інтересів, здійснення міжпредметних зв'язків;
- виконання вимог державної програми щодо засвоєння теоретичного матеріалу з предмету “Основи здоров'я і фізична культура”.

Методика розробки інтегрованих уроків передбачає:

1. Визначення рівня розвитку дітей, класу в цілому (в тому числі їх якості і здібності);
2. Визначення довгострокових, термінових завдань і способи їх вирішення;
3. Визначення часу, який повинен витратити учень на засвоєння різних видів діяльності і особливо рухової діяльності;
4. Залучення батьків;
5. Визначення способів оцінки успіхів учнів;
6. Врахування інтересів і побажань учнів.

Інтегровані уроки мають проводитися у взаємозв'язку з іншими предметами: фізична культура, валеологія, природознавство, малювання, музика, українська мова, ОБЖ, хореографія.

Підготовка вчителя до уроку передбачає розробку плану-конспекту уроку.

До основних вимог плану-конспекту інтегрованого уроку можна віднести визначення: назви теми, мети і завдань, змісту ходу уроку.

При розробці плану-конспекту слід враховувати для якої вікової групи він призначений, рівень інтелектуальної і фізичної підготовки, спрямованості заняття.

Назва теми уроку визначається вчителем згідно матеріалу, який запропонований у підручниках. Наприклад, це такі теми як “Спортивне місто”, “Спортивний магазин”, “Сонячна зарядка”, “Загартування”, “Рухливі ігри”, “Спортивне свято”, “Олімпійські ігри”.

Підготовка до уроку передбачає розробку окремих завдань для дітей, батьків. Наприклад: придумати нову рухливу гру, знайти і розповісти про спортивні нагороди своїм батьків і свої для створення музею спортивних нагород, скласти спортивний кросворд. Таким чином, учитель вирішує проблему формування творчої думки, а учень активно знає свою особисту життєву позицію.

Основним змістом інтегрованих уроків є поєднання окремих видів діяльності в певній формі (наприклад, театральній), різноманітних завдань – це виконання малюнків, складання та розв'язання кросвордів, відповіді на запитання, творчі завдання, фізичні вправи. Треба намагатися, щоб дитина ставала діяльним, зацікавленим учасником процесу оволодіння знаннями.

Основну увагу слід приділяти руховій діяльності в ході уроку - це різноманітні фізичні вправи, рухливі та народні ігри, естафети, які достатньо добре засвоєні дітьми в процесі фізичної культури.

Метою пропонованих уроків визначено формування стійкої потреби до здорового способу життя.

Червоною лінією через усі заняття проходить психологічна підтримка дитини – маленького спортсмена, разом з якою займається фізкультурою та спортом Фізкультуркін (персонаж спортивних ігор, що мешкає у Спортивному місті).

Кожна дитина поступово знаходить своє місце у Спортивній країні, свій спосіб дій щодо загартування, харчування, вивчає “Абетку здоров’я”, складену саме для неї, найголовніше, разом з нею. При цьому здійснюється власне відкриття своїх можливостей, обирається вид спорту, що стає улюбленим на все життя.

Учень займає певну позицію щодо здорового способу життя не “взагалі”, а **з самого життя!**

Протягом навчання у початковій школі діти та батьки залучаються до чотирьох довготривалих творчих ігор.

Перший клас. “Абетка здоров’я”. Думки дитини: “Це – моя “Абетка здоров’я””. Думки батьків: “Це – “Абетка здоров’я” для нашої дитини. Ми будемо складати її разом”.

Другий клас. “Разом з Фізкультуркіним” Разом з Фізкультуркіним будемо Спортивне місто. Ми теж можемо бути його мешканцями.

Третій клас. “Спортивна країна”. Разом з Фізкультуркіним відправляємося у Фізкультуркі – куль – ТУР.

Четвертий клас. Спортивний клуб. Ми вирішили відкрити свій Спортивний клуб. В процесі апробації нашу увагу привернули такі теми проведення занять: будівництво Спортивного міста; дискотека “Дихавка” для тих, хто хоче навчитися правильно дихати; організація ФІЗ – куль – Тура; у кабінеті лікаря Плоскостопа; операція “Пошук”. Шукаємо самокат; школа “М’яча”; екскурсія до спортивного магазину “Купуємо нову спортивну форму”; одночасний сеанс гри у шахи; творчі зустрічі з керівниками спортивних секцій, дітьми – чемпіонами школи, батьками – чемпіонами спортсменами міста; відкриття Музею нагород дітей та батьків класу; похід – розвідка.

Домашні завдання, що набрали більшість позитивних відгуків дітей та батьків виглядають так: зроби вдома куточок “Справжнього спортсмена” і покажи його бабусі у неділю разом з батьками відвідай спортивні споруди нашого міста. Цікаво? Який фотоапарат, зроби знімки; перевір хто в твоїй сім’ї найсильніший (пригадай, як на уроці визначався найсильніший учень у класі). Розпитай, як тато (дідусь, дядько...) став таким сильним?; перевір, хто в твоїй сім’ї далі всіх стрибає?

Треба звернути увагу на розширення уяви дітей про світ спорту, риси характеру притаманні спортсменам, вихованню культури поведінки під час спортивних занять, особливо змагань (зверніть увагу на заняття “Серце чемпіона віддане спорту” “Болільники - хулігани”).

Висновки. Створення атмосфери постійного психологічного комфорту, підтримки, на нашу думку, має вирішальне значення у розв’язанні проблеми формування стійкого інтересу до занять фізкультурою та спортом і вимагає комплексу певних заходів із боку вчителя, таких, як різні форми організації занять, творчі та цікаві домашні завдання.

Література

1. Дубогай О.Д., Пангелов Б.П., Фролова Н.О., Горбенко М.І. Інтеграція пізнавально-рухової діяльності в системі навчання і виховання школярів. – “Оріяни”, 2001. – 230 с.
2. Дубогай О.Д. Розвиток творчої особистості школяра засобами фізичної культури // Нива знань. – 1999. – Спец. випуск. – С. 52-56.

3. Лях В.И., Копылов Ю.А., Малыхина М.В., Полянская Н.В., Протченко Т.А. Физическое воспитание учащихся общеобразовательной школы: состояние перспективы и пути реорганизации //Т и ПФК, – № 9, – 1998, – с. 49–51.
4. Эльконин Д.Б. Психологические условия развивающего обучения //Материалы межреспубликанского симпозиума “Обучение и развитие младших школьников” / Под. ред. Г.С.Костюка. – К., – 1970. с. 31–37.

THE INTEGRATING LESSONS IN THE SYSTEM OF PHYSICAL EDUCATION OF CHILDREN OF JUNIOR SCHOOL AGE

Natalia MOSKALENKO

Annotation. The article deals with the methods of conducting the integrating lessons in the system of physical education of junior school age children. These methods promote the increasing interest for the physical culture and sport lessons.

Key words: integrating lessons, cognitive processes, creation, physical education.

ПОБУДОВА ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧИХ ЗАНЯТЬ З ПУЛ-БІЛЬЯРДУ ДЛЯ ЖІНОК ТА ЧОЛОВІКІВ ПЕРШОГО ЗРІЛОГО ВІКУ

Вікторія НАГОРНА

Національний університет фізичного виховання і спорту України

Актуальність. Як і в інших видах спортивної діяльності та рухової активності у підготовці пул-білярдистів важливо врахувати вікові, анатоμο-фізіологічні, статеві та психологічні особливості організму. Але слід врахувати, що специфіка білярдного спорту полягає в багатогранності тактичного мислення, інтелектуальної спрямованості, витривалості та вдосконаленні перш за все координаційних рухових якостей, невисоких фізичних навантаженнях і т.д.

В межах України білярд, як вид спорту, саме переживає стадію становлення і розвитку. В багатьох країнах світу існують досить відомі школи підготовки спортсменів білярдного спорту, все ж не розкритим залишається питання визначення особливостей методики навчально-тренувального процесу жінок та чоловіків [1, 2, 3]. Урахування статевих особливостей дуже важливе для визначення методики навчання і тренування. До того ж відомо, що працездатність жінок має залежність від біоритмів, які змінюються в організмі [4, 6].

Для розробки методик і програм повинен бути урахований багаторічний передовий досвід підготовки кваліфікованих спортсменів відповідно до системи знань, що накопичилися на аналізі світової спортивної практики останніх десятиліть, вивченні тенденцій, що регламентують білярдну підготовку в різних країнах, результатах теоретичних та експериментальних досліджень. Адже саме Україна стала першою